

CINC SEGLES

Llibres d'Economia d'autors catalans

1481-1968

EXPOSICIÓ
Del 8 d'abril al 25 de maig
Societat Catalana d'Economia

CINC SEGLES CONTRA ELS TÒPICS

FRANCESC ROCA

El desplegament del CCUC i del conveni amb *Google Books* estan fent possible descobrir cinc segles de llibres d'Economia d'autor català (publicats en 6 llengües*), molts més llibres del que es podia pensar fa uns anys. Tot i que n'han trobat molts, Ernest Lluch, Lluís Argemí, Josep Arias, Carme Massana, i, ben entès: Frederic Ribas, Francesc Artal, Alfons Almendros, Miquel Alenyar, Oriol Junqueras, Josep M. Cortès, Albert Pérez-Bastardas, Xavier Ferrer-Trill, Emili Gasch.

Una lectura atenta d'alguns d'aquests llibres d'Economia escrits per no economistes (no hi ha llicenciats en Economia a Barcelona fins a 1960, però si, des de molt abans, llicenciats en Dret, en Enginyeries diverses, Professors mercantils, titulats de l'Escola d'Administració Pública de la Mancomunitat, periodistes econòmics) ens està obrint el pas a una direcció sorprenent. Curiosament, molts dels llibres d'Economia d'autor català desfan, sense proposar-s'ho, molts dels tòpics de la *Economia convencional* (que té moltes dificultats, per cert, per explicar les crisis, i les sortides de les crisis).

Uns quants exemples. 1) *Des de Regiment de la cosa pública* (1499) de Francesc Eiximenis fins a la *Nova economia* (1936) de J. P. Fàbregas, E. Ruiz i Ponseti, J. Oltra Picó, i altres, sabem que les relacions públic-

---

* Català, llatí, castellà, francès, alemany, anglès.

privat són molt complexes. 2) La descoberta de Pere Gil (1600) de la diversitat de les exportacions catalanes, i del seu caràcter estratègic, trenca el tòpic sobre una economia «protegida». 3) La lliurecanvista Anglaterra és, quan i on li convé, proteccionista. Des de J. Güell i Ferrer (1853) a la tesi doctoral (1898) de E. Prat de la Riba. 4) Pere Estasen, seguint, en part, a *List*, defineix la *Economia Política Regional* (1907), on ni la nació demana un estat, ni l'estat inventa una nació. Com podria començar a succeir a les regions de la Unió Europea. 5) Ni les crisis són només monetàries, ni les petites empreses estan condemnades a desaparèixer. Ho explica —molt bé— Joan Tutau (1886). 6) La centralització de la despesa pública no és desitjable. Als Estats Units, segons Tutau, l'estat central gasta el 17% del total, els comtats el 22%, els ajuntaments el 48%, i els districtes escolars el 13%. 7) L'enginyer industrial i polític destacat Carles Pi Sunyer estudia l'aptitud econòmica (1927) i conclou: «el treball és una defensa obligada en els països difícils; i no solament el treball primari directe: també ho són la traça, l'enginy, la previsió i l'estalvi». Només un exemple: «la volada presa pel nostre comerç cinematogràfic, que durant uns anys assolí i mantingué el tercer lloc mundial» (1927). L'edició digital de *L'aptitud econòmica de Catalunya* (1927-29) de Pi Sunyer és al catàleg de la Bayerische Staatsbibliothek de Munic.

CRONOLOGIA DE LES PUBLICACIONS EXPOSADES

TÍTOL DEL LLIBRE, MANUSCRIT O ARTICLE DE PREMSA ORIGINALS

Blanquerna: a thirteenth century romance

Suma de la Art d'Aritmètica

Llibre de Consolat de Mar sobre les costums marítimes de Barcelona

Regiment de la cosa pública

Tratado de remedio de pobres

Comentari a l'economica d'Aristòtil

Llibre primer de la història cathalana

Llibre dels secrets d'agricultura, casa rústica i pastoril

Tractat especial qual siu el just preu del blat

Fenix de Cataluña

El Orinoco ilustrado y defendido

Las señales de felicidad de España y medios de hacerlas eficaces

Memorias históricas sobre la marina, comercio y artes de la ciudad de Barcelona

Memòries històriques sobre el comerç de Barcelona

Instituciones de Derecho Público general en España, con noticia particular de Cataluña

Oración inaugural abertura de la cátedra de economía política

Rudimentos de economía política

Equivalencia del catastro de Cataluña con las rentas provinciales

El amic dels llauradors, o aforismes rurals

Comercio de Cataluña con las demás provincias de España

La Exposición Universal Agrícola de Paris

Compendio de lecciones de economía política en la Universidad

Exposición a SM por la Sociedad Económica Barcelonesa de Amigos del País

Examen del plan económico para el ensanche y reforma urbana de Barcelona

AUTOR	EDICIÓ ORIGINAL	EDICIÓ EXPOSADA	EDITORIAL
Ramon Llull/Traducció d'E. Allison Peers	1316-1926	1926	Jarrolds, London
Francesc Sancliment	1482	1998	Eumo, Vic
-	1494	1914	Edició d'Ernest Moliné, Impremta d'Henrich y Cia, Barcelona
Francesc Eiximenis	1499	1927	Imprenta Varias, Barcelona
Miquel de Giginta i Oms	1579	2000	Ariel, Barcelona
Martí de Viciana	ms.	1982	Edicions del Mall, Barcelona
Pere Gil i Estalella	ms.	1949	Bas, Igualada
Miquel Agustí	1617	1988	Alta Fulla, Barcelona
Francesc Marçal	1650	2005	Delta, DL
Narcís Feliu de la Penya i Farell	1683	1983	Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya
Josep Gumilla i Moragues	1741	1988	Generalitat Valenciana
Francesc Romà i Rossell	1768	1989	Alta Fulla, Barcelona
Antoni de Capmany	1779	2001	Alta Fulla, Barcelona
Antoni de Capmany	-	2016	Base, Barcelona
Ramon Llätzer de Dou i de Bassols	1803	-	Benito García y Cia, Madrid
Eudald Jaumeandreu i Triter	1814	-	Antonio Brusi, Barcelona
Eudald Jaumeandreu i Triter	1816	-	Antonio Brusi, Barcelona
Ramon Llätzer de Dou i de Bassols	1822	-	Imprenta nacional de la Universidad de Cervera
Narcís de Fages i de Romà	1853	1980	Librerías París, València
Joan Güell i Ferrer	1853	-	Imprenta de Narciso Ramírez, Barcelona
Narcís de Fages i de Romà	1856	-	Sociedad Económica de Amigos del País, Barcelona
Ramon Anglasesell i Serrano	1858	-	Tomás Gorchs, Barcelona
Ramon Anglasesell i Serrano	1858	-	Diario de Barcelona
Ildefons Cerdà	1862	-	Barcelona

TÍTOL DEL LLIBRE, MANUSCRIT O ARTICLE DE PREMSA ORIGINALS

Teoría general de la urbanización y aplicación de sus principios a la reforma y ensanche de Barcelona

La Reforma Arancelaria de 1869

Principios de Economía Política

La esclavitud en Cuba

Un obrero en Fairmont Park: exposición de Filadelfia

La protección y el librecambio

El comercio y la marina mercante espanyola: Informe sobre la reforma arancelaria del Sr. Figuerola

Tratado de aguas y riegos

El porvenir de España en el Sahara

Discurs llegit en la sessió inaugural dels treballs de l'any al Centre català

Las crisis monetarias, bursátiles, mercantiles e industriales

Discurs sobre'ls (sic) fins del foment de la riquesa de Catalunya

Economistas españoles de los siglos XVI y XVII

Memoria Acompañatoria al mapa regional vinícola de la provincia de Barcelona

Criteri econòmic general catalanista i noves científiques

Proyecto de saneamiento del subsuelo de Barcelona

Presupuestos y Tratados de Comercio

Viaje a América

La producción española en el siglo XIX

Pasado, presente y futuro del puerto de Barcelona

Ley jurídica de la industria

Cataluña 1900: Estudio acerca de las condiciones de su engrandecimiento y riqueza

Conferencias populares sobre sociología

La cuestión catalana

La industria de los forasteros

Los obreros a principios de siglo

AUTOR	EDICIÓ ORIGINAL	EDICIÓ EXPOSADA	EDITORIAL
Idefons Cerdà	1867	1971	Instituto de Estudios Fiscales, Madrid
Laureà Figuerola i Ballester	1879	-	Imprenta y Fundición, Madrid
Eduard Coll i Massadas	1872	-	Bastinos, Barcelona
Joaquim M. Sanromà	1872	-	Sociedad Abolicionista Española, Madrid
Josep Roca i Galés	1876	-	Establecimientos Leopoldo Domenech, Barcelona
Pere Estasén i Cortada	1880	-	Establecimiento tipográfico Sucesores de Ramírez, Barcelona
Pere Estasén i Cortada	1880	-	Establecimiento tipográfico Sucesores de Ramírez, Barcelona
Andreu Llauradó	1884	-	Moreno y Rojas, Madrid
Josep Ricart i Giralt	1884	-	Establecimiento tipográfico Sucesores de Ramírez, Barcelona
Valentí Almirall i Llòzer	1886	-	Imprenta de Víctor Berdós y Feliu, Barcelona
Joan Tutau i Vergés	1886	-	La Academia de E. Ullastres, Barcelona
Pere Estasén i Cortada	1887	-	Establecimiento tipográfico Sucesores de Ramírez, Barcelona
Frederic Rahola i Trèmols	1887	-	Imprenta Luis Tasso Serra, Barcelona
Ramon Roig	1890	-	La Academia, Barcelona
Ferran Alsina i Parellada	1893	-	La Renaixensa, Barcelona
Pere Garcia-Fària	1893	-	Imprenta de Henrich y Cia., Barcelona
Joan Navarro Reverter	1893	-	Rivadeneyra, Madrid
Rafael Puig i Valls	1894	-	Tipolitografia de Luis Tasso, Barcelona
Manuel Escudé i Bartolí	1895	-	Bastinos, Barcelona
Josep Ricart i Giralt	1897	-	Depósito Hidrográfico, Madrid
Enric Prat de la Riba i Sarrà	1898	-	Panella i Bosch, Barcelona
Pere Estasén i Cortada	1900	2000	Base, Barcelona
Antoni Pellicer	1900	-	Elzeviriana, Buenos Aires
Guillem Graell i Moles	1902	-	Robert, Barcelona
Bertomeu Amengual	1903	-	Amengual y Muntaner, Palma de Mallorca
Joan Bialet Massé	1904	1971	Centro editorial de América Latina, Buenos Aires

TÍTOL DEL LLIBRE, MANUSCRIT O ARTICLE DE PREMSA ORIGINALS

Economía política regional

Del comerç antic i modern de Tarragona

La obrera en Cataluña, en la ciudad y en el campo

Llissons d'Economia Política

El sistema de Taylor y su crítica

El sentimiento de la riqueza en Castilla

Vuit mesos al Ministeri de Foment

L'endemà de festes (sèrie d'articles)

La crise économique anglaise

Spanien als Betätigungsfeld für Freunden handel und industrie

Cooperación Iberoamericana

L'aptitud econòmica de Catalunya

La crisis exterior de la peseta: exposición de causas y examen de soluciones

La reforma agraria

Possibilitats econòmiques d'una Catalunya independent

Una visió femenina del moment present

L'economia de la Catalunya autònoma

Política econòmica

La red eléctrica nacional

L'organització econòmica de la Rússia Soviètica

La richesse et le revenu de la péninsule Ibérique (article)

El organismo económico de la revolución

Actuació econòmica i social de les Caixes d'Estalvis

De economia hispana

El porvenir del cambio de la peseta

After the revolution: economic reconstruction and Spain today

Els factors econòmics de la revolució

Municipalització de la propietat urbana

AUTOR	EDICIÓ ORIGINAL	EDICIÓ EXPOSADA	EDITORIAL
Pere Estasén i Cortada	1907	-	Societat d'Estudis Econòmics, Barcelona
Frederic Rahola i Trèmols	1911	-	Il·lustració catalana, Barcelona
Josep Elias de Molins	1913	-	Imprenta barcelonesa, Barcelona
Wifred Coroleu i Borràs	1916	-	Publicació sindicat CADCI, Barcelona
Cebrià de Montoliu i de Togores	1916	-	Revista Estudio, Barcelona
Pere Coromines	1917	-	Residencia de Estudiantes, Madrid
Francesc Cambó i Batlle	1919	-	Editorial Catalana, Barcelona
Joan Crexells i Vallhonrat	1923	1996	La Magrana, Barcelona
Francesc Cambó i Batlle	1924	-	J. Solsona, París
Faustí Ballvé i Pallisé	1926	-	Baedeker, Essen
Pau M. Turull-Fournols	1926	-	La Académica, Barcelona
Carles Pi i Sunyer	1927	-	Barcino, Barcelona
Salvador Canals i Vilaró	1930	-	Ruiz Hermanos, Madrid
Pascual Carrión	1931	-	Madrid (s.n.)
Joan P. Fàbregas i Lloró	1932	-	Barcelona (s.n.)
Maria Pi i Ferrer	1932	-	Lyceum Club, Barcelona
Jaume Alzina i Caules	1933	-	Emporium, Barcelona
Francesc Cambó i Batlle	1935	1999	Alpha, Barcelona
Carles E. Montañés	1935	-	Consejo de Industria
Josep M. Tallada	1935	-	Lliga Catalana, Barcelona
Josep A. Vandellós	1935	-	Roma (s.n.)
Diego Abad de Santillán	1936	-	Tierra y Libertad, Barcelona
Josep M. Boix i Raspall	1936	-	Associació de personal de la CPVA, Barcelona
Romàn Perpinyà Grau	1936	-	Labor, Barcelona
Josep A. Vandellós	1936	1974	Instituto de Investigaciones Económicas, Barcelona
Diego Abad de Santillán	1937	-	Greenberg, New-York
Joan P. Fàbregas i Lloró	1937	-	Bosch, Barcelona
Joan Grijalbo Serres-Francesc Fàbregas Vehil	1937	-	Publicacions de la UGT, Barcelona

TÍTOL DEL LLIBRE, MANUSCRIT O ARTICLE DE PREMSA ORIGINALS

Socialización de las fincas urbanas y municipalización de los servicios

Les empreses col·lectivitzades i el nou ordre econòmic

Stajanovisme

La reconstrucción económica de España

Facts about Catalonia

De las crisis económicas

La teoria del interés en la Escuela de Estocolmo

Informes sobre l'economia franquista de postguerra

Una introducción a la economía

Théorie générale de la population

Una economía libre sin crisis y sin paro

Los fundamentos de la ciencia económica: diez lecciones de economía

Notas sobre la actualidad económica

La montée des jeunes

La balanza de pagos interior: estudio relativo a la provincia de Barcelona

L'estructura econòmica de les terres catalanes

L'economia de la regió de l'Ebre

Entwicklungsprobleme Einer Mehrtypenwirtschaft: Der wirtschaftsaufbau Spaniens, 1937-1967

AUTOR	EDICIÓ ORIGINAL	EDICIÓ EXPOSADA	EDITORIAL
Josep Oltra Picó	1937	-	Ediciones del Consejo económico y Técnico del POUM, Barcelona
Estanislau R. Ponseti	1937	-	Edicions UGT, Barcelona
Pau Balsells	1938	-	Comité Català Pro-Homenatge a la URSS, Barcelona
Manuel Serra i Moret	1942	-	Patronato Hispano-Argentino de cultura, Buenos Aires
Josep Carner-Ribalta	1943	-	Free Catalonia, New-York
Elsa Höerler Neier	1945	-	Bosch, Barcelona
Simó Cano Denia	1948	-	Diana Artes Gráficas, Madrid
Jaume Miravittles	1948	2008	Centre d'Estudis Històrics Internacionals
Joan Sardà i Dexeus	1950	-	Bosch, Barcelona
Alfred Sauvy	1952	-	Presses Universitaires de France, Paris
Germà Bernacer i Tormo	1955	-	Aguilar, Madrid
Faustí Ballvé I Pellicer	1956	2012	Unión editorial, Madrid
Fabià Estapè i Rodríguez	1957	-	Bosch, Barcelona
Alfred Sauvy	1959	-	Calmann-Lévy, Paris
Ramon Trias Fargas	1960	-	Sociedad de Estudios y Publicaciones, Madrid
Joaquim Maluquer i Sostres	1963	-	Barcino, Barcelona
Ernest Lluch; Eugeni Giralt	1967	-	Servei d'Estudis de Banca Catalana, Barcelona
Roman Perpiñá Grau	1968	-	Kiel Universität

EXPOSICIÓ:

CINC SEGLES DE LLIBRES D'ECONOMIA D'EScriptors CATALANS

Societat Catalana d'Economia
Carrer del Carme 47. 08001 Barcelona.
Telèfon +34 932 701 620. Fax +34 932 701 180.
sce@iec.cat

COL·LABORADORS

CRAI Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

BC Biblioteca
de Catalunya